

**Rapla valla Kuku küla Pauli, Keldrimäe,
Maarjakase, Tamme, Tammiku ja Kasesalu
kinnistute detailplaneeringu keskkonnamõju
strateegilise hindamise eelhinnang**

Nimetus: Rapla valla Kuku küla Pauli, Keldrimäe, Maarjakase, Tamme, Tammiku ja Kasesalu kinnistute detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang

Töö tellija: **Optimal Projekt OÜ**
Reg nr 11213515
Harju maakond, Tallinn, Kristiine linnaosa, Keemia tn 4, 10615
Tel +372 5698 3389
E-post arno@opt.ee

Töö teostaja: **LEMMA OÜ**
Reg nr 11453673
Harju maakond, Tallinn, Kristiine linnaosa, Värvi tn 5, 10621
Tel +372 600 7740
E-post info@lemma.ee

Vastutav koostaja: Piret Toonpere (KMH litsents KMH0153)

Töö versioon: 27.10.2022

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1 Kavandatava tegevuse kirjeldus	6
2 Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega	8
2.1 Rapla valla üldplaneering	8
2.2 Uus koostatav Rapla valla üldplaneering	9
3 Mõjutatav keskkond	10
4 Hinnang keskkonnamõjule.....	13
4.1 Kavandatava tegevuse eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale.....	13
4.2 Mõju bioloogilisele mitmekesisusele, kaitstavatele liikidele ja loodusobjektidele ..	14
4.3 Mõju rohevõrgustikule.....	14
4.4 Vee ja pinnase saastatus	15
4.5 Jäätmeteke	16
4.6 Müra ja vibratsioon	16
4.7 Valgus, soojus, õhusaaste ja kiirgus	16
4.8 Tegevusega kaasnevate avariolukordade esinemise võimalikkus	17
4.9 Mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale.....	17
4.10 Mõju kultuuriväärtustele.....	17
4.11 Mõju kliimamuutustele ja kliimamuutustega kohanemine	17
4.12 Kavandatava Rail Balticu raudteetrassist tulenev mõju kavandatavale tegevusele 18	
4.13 Tegevusega kaasnev kumulatiivne ja piiriülene mõju.....	20
5 Järeldused	21
Kasutatud materjalid.....	23

Sissejuhatus

Käesoleva keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) eelhindangu koostas LEMMA OÜ (reg nr 11453673) detailplaneeringu koostaja Optimal Projekt OÜ tellimusel. Töö vastutav koostaja oli keskkonnaekspert Piret Toonpere (KMH litsents KMH0153), töös osales keskkonnakonsultant Heli Aun.

KSH eelhindangu koostamisel on lähtutud planeerimisseadusest (edaspidi *PlanS*), keskkonnamõju hindamise ja juhtimissüsteemi seadusest (edaspidi *KeHJS*) ning KeHJS alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määrusest nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelust“ (edaspidi *määrus nr 224*). Samuti on töö koostamisel arvestatud asjakohaste juhendmaterjalidega.

KSH eelhindang on koostatud detailplaneeringu (edaspidi *DP*) algatamise taotluse juurde eesmärgil, et otsustaja saab seda kasutada strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse üle otsustamisel.

Puhkeküla rajamine ei ole tegevus, mis kuuluks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg-s 1 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetellu.

Vastavalt KeHJS § 33 lg 2 p-le 3 tuleb KSH algatamist kaaluda kui koostatakse detailplaneering planeerimisseaduse (edaspidi *PlanS*) § 142 lg 1 p-des 1–3 sätestatud juhul ehk üldplaneeringut muutva detailplaneeringu korral. Käsiteltava detailplaneeringu puhul on tegu üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, seega on KSH vajaduse kaalumise ehk eelhindangu koostamine vajalik.

KeHJS § 33 lg 2 p4 puhul tuleb KSH vajadust kaaluda kui koostatakse detailplaneering, millega kavandatakse KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkonda kuuluvat ja § 6 lõike 4 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevust. KeHJS § 6 lg 2 p 19 kohaselt tuleb koostada eelhindang otsustamiseks kas puhke-, spordi- või virgestusalade rajamise tegevusel on oluline keskkonnamõju. KSH eelhindangu vajadus tuleneb KeHJS alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 14 p-st 2, mille kohaselt tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang tegevuse korral, millega kavandatakse väljaspool tiheasustusala puhkeküla ja -laagri, hotellikompleksi ning sellega seotud vaba aja veetmise rajatise ehitamist.

Käesoleva eelhindangu tulemusena selgitatakse välja, kas detailplaneeringule on vajalik KSH algatamine või mitte. Lõpliku otsuse KSH algatamise vajalikkuse osas peab tegema kohalik omavalitsus, küsides eelnevalt seisukohta asjaomastelt asutustelt.

Eelhindangu andmisel lähtuti Eesti Vabariigi seadustest, samuti asjakohaste strateegiliste dokumentide nõuetest. Eelhindangu sisus lähtuti eksperdi erialastest teadmistest ja kogemustest võimalike oluliste ebasoodsate keskkonnamõjude esinemise kohta. Samuti lähtutakse asjakohastest juhendmaterjalidest.

Töös käsitletakse potentsiaalselt negatiivset ja ka positiivset mõju omavaid keskkonnaaspekte ning antakse soovitus KSH algatamise või algatamata jätmise ning ebasoodsate mõjude vältimise ja positiivsete mõjude võimendamise osas.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine või algatamata jätmine toimub üldjuhul üheaegselt strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamisega. Samas kui strateegilise planeerimisdokumendi koostamise käigus selgub, et planeeritav tegevus võib siiski kaasa tuua olulise keskkonnamõju, siis tuleb KSH algatamist täiendavalt kaaluda ja vajadusel KSH algatada viivitamata.

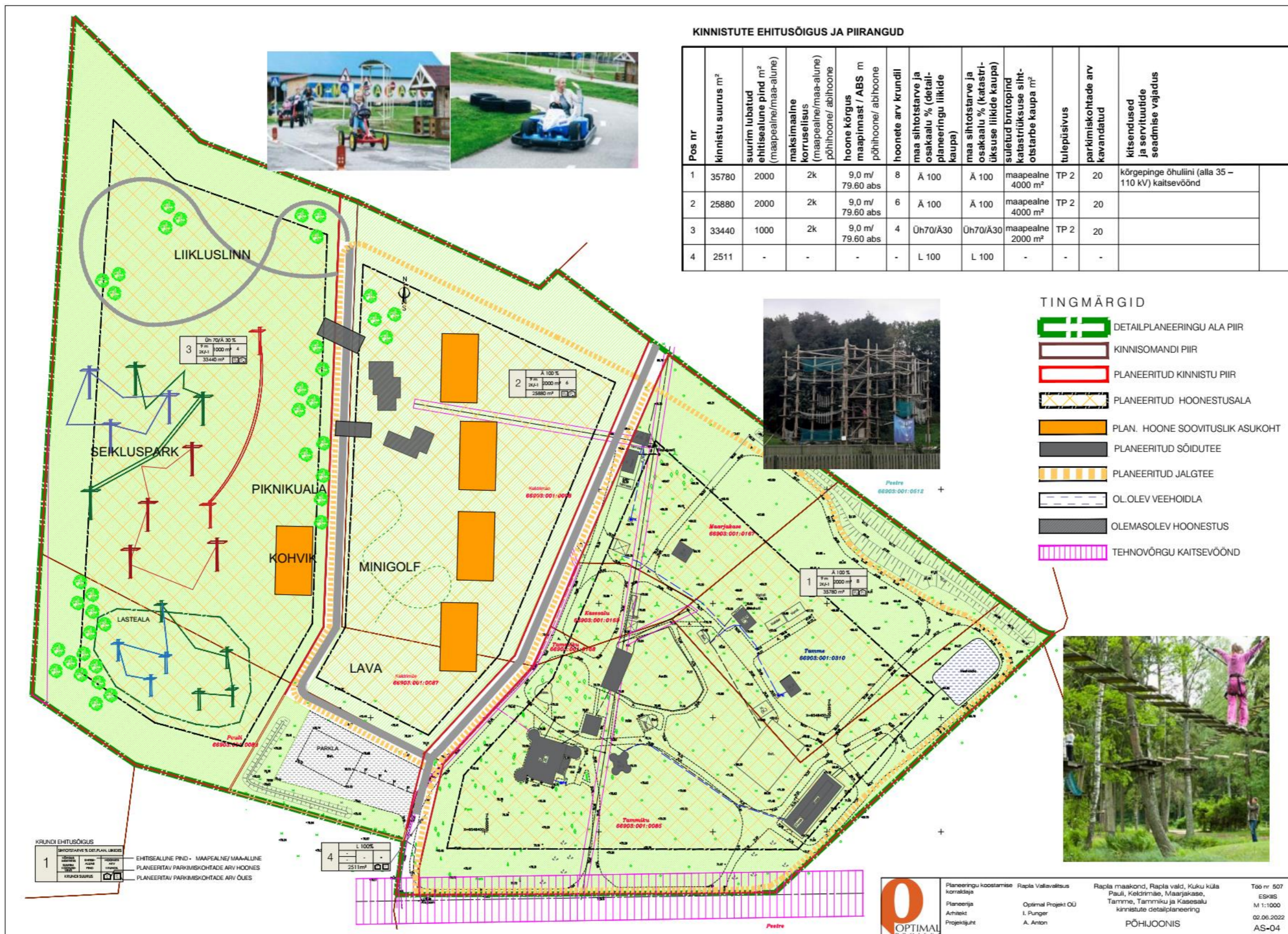
1 Kavandatava tegevuse kirjeldus

Kavandatava tegevuse asukoht jääb Rapla maakonda Rapla valda Kuku külla, Pauli (kü 66903:001:0088, maatulundusmaa 100%), Keldrimäe (kü 66903:001:0087, maatulundusmaa 100%), Keldrimäe (kü 66903:001:0098, elamumaa 100%) Maarjakase (kü 66903:001:0167, elamumaa 100%), Tamme (kü 66903:001:0310, elamumaa 100%), Tammiku (kü 66903:001:0085, elamumaa 100%), Tammiku (kü 66903:001:0168, elamumaa 100%) ja Kasesalu (kü 66903:001:0169, elamumaa 100%) kinnistutele. Kõik DP-ga seotud kinnitused on eraomandis.

KSH eelhindangu koostamise hetkel paiknevad ETAK andmete (seisuga 13.10.2022. a) alusel elu- või ühiskondlikud hooned kinnistutel Keldrimäe (kü 66903:001:0098), Maarjakase (kü 66903:001:0167), Tamme (kü 66903:001:0310) ja Tammiku (kü 66903:001:0085) ning kõrval- või tootmishooned kinnistutel Keldrimäe (kü 66903:001:0087), Keldrimäe (kü 66903:001:0098), Maarjakase (kü 66903:001:0167), Tamme (kü 66903:001:0310) ja Tammiku (kü 66903:001:0085).

Hagudi–Kodila kõrvalmaantee nr 20113 jääb DP alast linnulennult u 0,2 km kaugusele lõuna suunda ning Tallinn–Rapla–Türi tugimaantee nr 15 jääb DP alast linnulennult u 0,4 km kaugusele ida suunda. Olemasolev raudtee jääb DP alast linnulennult u 0,2 km kaugusele ida suunda.

Detailplaneeringuga soovitakse rajada DP alale kuni kahekorruselised äri- ja ühiskondlikud hooned, sõidutee, jalgtee, parkla, lava, minigolfi ala, piknikuala, kaks seiklusparki (üks täiskasvanutele ja teine lastele) ja liikluslinn (Joonis 1).

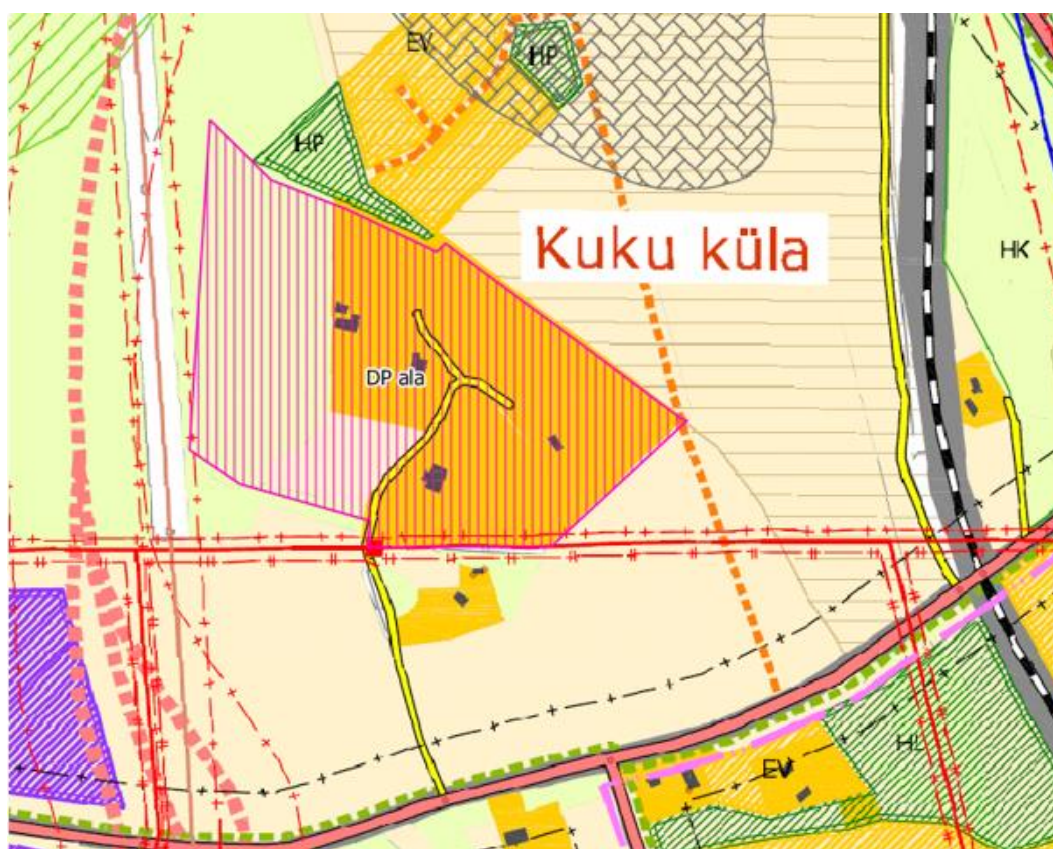
Joonis 1. KSH eelhindangu aluseks oleva detailplaneeringu eskiisi põhijoonis.

2 Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

2.1 Rapla valla üldplaneering¹

Rapla valla üldplaneering on kehtestatud Rapla Vallavolikogu 01.03.2011. a otsusega nr 6. Üldplaneering on vajalik saavutamaks parimat valla territooriumil olevate maa- ning veealade kasutamist ja see koostatakse lähtudes lähima 10–15 aasta perspektiivist. Üldplaneering tugineb valla arengukavas toodud tulevikuvisionidele ning strateegiatele ja loob eeldused valla hoidmiseks soovitud arengu teel.

Vastavalt Rapla valla üldplaneeringu kaardile (Joonis 2) asub kavandatava tegevuse ala enamuses pere- ja ridaelamumaa juhtotstarbega maa-alal, kuid paikneb ka juhtotstarbeta maa-alal. DP ala ei jää tiheasustusalale.

- Pere- ja ridaelamumaa
- Õhuliin 6-15 kV, alajaam ja kaitsevöönd
- Tiheasustusala piir
- Riigimaantee ja teekaitsevöönd
- Kohalik tee ja teekoridor (Planeeritav)

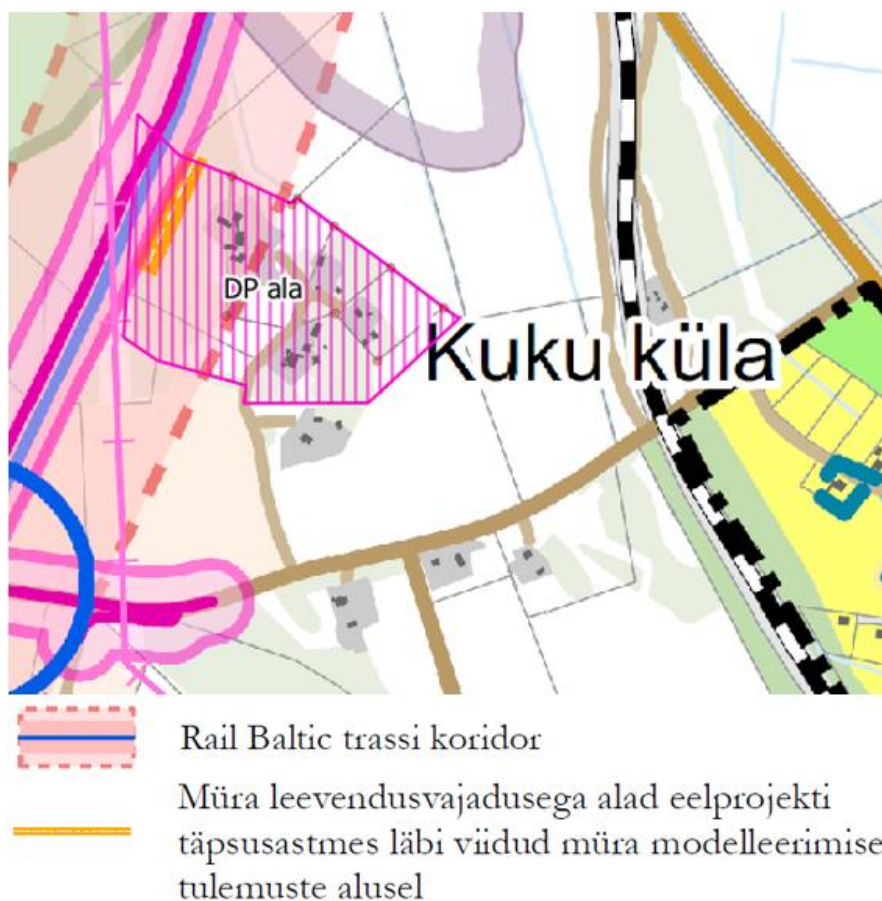
Joonis 2. Väljavõte Rapla valla üldplaneeringu kaardist.

¹ <https://rapla.ee/yp>

Kehtiva Rapla valla üldplaneeringu kohaselt on piirkonna juhtotstarve pere- ja ridaelamumaa, samas on ka ettevõtluse arendamine üldplaneeringuga kavandatud ning puhkeküla rajamine kvalifitseerub selliseks ettevõtmiseks. **Detailplaneeringuga kavandatakse üldplaneeringukohase maakasutuse juhtotstarbe muutmist.**

2.2 Uus koostatav Rapla valla üldplaneering²

Käesoleval hetkel (oktoober 2022) on uus Rapla valla üldplaneering alles koostamisel. Uus koostatav üldplaneering ei ole vastuolus kavandatava tegevusega, detailplaneeringu alal puudub üldplaneeringu eskiisi kohaselt määratav juhtotstarve. Küll aga paikneb uue koostatava Rapla valla üldplaneeringu kaardi järgi kinnistu Keldrimäe (kü 66903:001:0087) planeeritaval Rail Baltic trassil ning kinnistu kattub enamusalal trassi puhvriga. Samuti kattuvad kavandatava Rail Baltic trassi puhvriga osaliselt kinnistud Pauli (kü 66903:001:0088) ja Keldrimäe (kü 66903:001:0098) (Joonis 3).

Joonis 3. Väljavõte koostatava Rapla valla üldplaneeringu kaardist.

² <https://hendrikson.ee/maps/Kehtna-Rapla/>

3 Mõjutatav keskkond

KSH eelhindangu objektiks on koostatava detailplaneeringu ala. DP ala hõlmab kaheksat kinnistut, millest kaks on 100% maatulundusmaa sihtotstarbega ning kuus on 100% elamumaa sihtotstarbega.

Maa-ameti ortofoto (Joonis 4) ja kaldaerofoto (Joonis 5) alusel on kavandatava tegevuse ala enamuses lage, kaetud mõningate puudega ning hoonestatud.

Joonis 4. Väljavõte Maa-ameti geoportaali ortofotost (20.10.2022).

Joonis 5. Kavandatava tegevuse ala kaldaerofotol. Allikas: Maa-amet kaldaerofoto ID5369144_2021-09-16. Punase kontuuriga on tähistatud ligikaudne kavandatava tegevuse ala piirkond.

Maa-ameti geoportaali geoloogia 1:50 000 kaardirakenduse andmetel jääb DP ala alale, mille pinnakatte moodustavad Järva kihistu Võrtsjärve alamkihistu liustikusetted ehk moreenid (saviliiv ja liivsavi, veerised ja munakad). Pinnakatte paksus alal on u 2 m.

Hüdrogeoloogilistest tingimustest ning pinnakatte paksusest ja koostisest tulenevalt kuulub kavandatava tegevuse ala osaliselt nõrgalt kaitstud ja osaliselt kaitsmata põhjaveega alade hulka. See tähendab, et vaadeldavas piirkonnas põhjavee looduslik kaitstud maapinnalt lähtuva punkt- või hajureostuse suhtes on nõrgalt kaitstud või praktiliselt puudub.

DP alast 0,5 km raadiusesse jääb ainult üks puurkaev – 320 m kagu suunas PRK0055046. Veka (EELIS)³ andmetel on puurkaev kasutusel olmevee saamiseks. Puurkaevu sügavus on 25 m maapinnast ning selle põhiline põhjaveekogum on Siluri-Ordoviitsiumi Harju põhjaveekogum. Puurkaevu geoloogilise ehitus (ülevaalt alla) on järgmine: 1,3 m paksune liiv ja moreen, 23,7 m paksune lubjakivi, veekihi lasuvus-sügavus on 18–25 m.

Rapla valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2022–2034⁴ (edaspidi ÜVK) kohaselt ei paikne DP ala reoveekogumisalal ega ÜVK alal.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel ei paikne DP alal ega selle lähiümbruses Natura 2000 alasid. Lähim Natura ala jääb u 0,3 km kaugusele lääne- ja loode suunda – Rabivere loodusala (RAH0000560).

³ <https://veka.keskkonnainfo.ee/veka.aspx?pkArvestus=-1693500774>

⁴ https://rapla.ee/documents/17843026/20470488/Lisa+12-Rapla+valla_%C3%9CVK_arendamise_kava_2022-2034.pdf/e3404981-75e1-4893-af98-425556e2309d?version=1.0&inheritRedirect=true

EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel jääb kavandatava tegevuse alast 0,5 km raadiusesse kaks Natura elupaika – u 340 m kaugusele lääne suunda vanad laialehised metsad (9020*) ja u 470 m kaugusele loode suunda vanad loodusmetsad (9010*).

DP alast 0,5 km raadiusesse jääb EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel kaks kaitseala: u 320 m loode suunda Rabivere maastikukaitseala (KLO1000246) ja u 460 m kaugusele lõuna suunda Matsi-Kärneri tammik (KLO1000531).

DP alast 0,5 km kaugusele jääb EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel üks projekteeritav ala – Metsaelupaikade looduskaitseala (ID 977800148).

EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel ei paikne kavandatavale tegevusele lähemal kui 0,5 km ühtegi püsielupaika.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel ei jää kavandatavast tegevusest 0,5 km raadiusesse I, II ega III kategooria kaitsealuste taimeliikide kasvukohtasid.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel ei jää kavandatavast tegevusest 0,5 km raadiusesse I, II ega III kategooria kaitsealuste seente ja samblike kasvukohtasid.

Kavandatavast tegevusest 0,5 km raadiusesse jääb EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel II kategooria kaitsealuse loomaliigi metsis (*Tetrao urogallus*) elupaik. Kavandatavast tegevusest 0,5 km raadiusesse ei jää I ega III kategooria kaitsealuste loomaliikide elupaikasid.

Kavandatavast tegevusest 0,5 km raadiusesse jääb EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel üks vääriselupaik – u 350 m kaugusele loode suunda jääb VEP000529.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel ei jää kavandatavast tegevusest 0,5 km raadiusesse jääkreostusobjekte.

DP alast 0,5 km raadiusesse jääb ainult üks kultuurimälestis – u 450 m lõuna suunda jääb arheoloogiamälestis Ohvikivi (registrinumber 12178)⁵. 29.06.2021. a on hinnatud objekti seisundit rahuldavaks.

Kavandatava tegevuse alast 0,5 km raadiusesse jääb EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmetel kaks pärandkultuuri objekti. Alast u 270 m kaugusele lõuna suunda jääb Seli-Hagudi vana koolimaja (669:KOO:003; seisund: objekt hästi või väga hästi säilinud) ning alast u 450 m kaugusele kagu suunda jääb Kubja puisniit (669:PUM:002; seisund: objektist või tema esialgselt funktsionaalsusest säilinud 50–90%).

Rapla maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine” kohaselt jääb planeeringuala osaliselt Rail Balticu trassi koridori. Vastavalt hetkel veel koostatavale Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi–Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise aruande eelnõu⁶ (edaspidi *RB KMH aruande eelnõu*) kohaselt kattub DP ala kinnistu Keldrimäe (kü 66903:001:0087) lääne osas Rail Balticu trassiga.

⁵ <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=12178>

⁶ <https://jvis.ttja.ee/modules/dokumendiregister/view/764976>

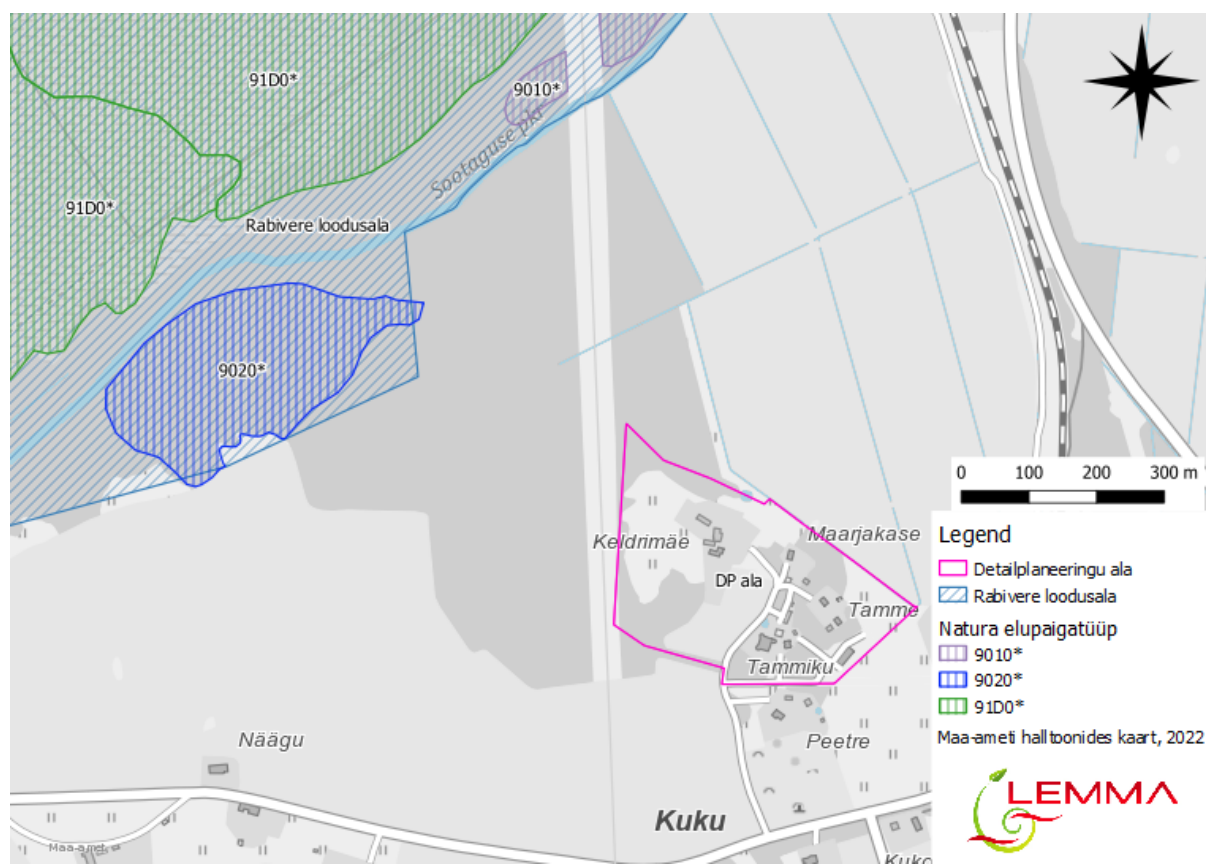
4 Hinnang keskkonnamõjule

4.1 Kavandatava tegevuse eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale

EELIS (Eesti looduse infosüsteem) andmebaasi kohaselt on planeeringualale lähim Natura 2000 loodusala Rabivere loodusala (RAH0000560), mis jääb planeeringualast u 0,3 km lääne- ja loode suunda (Joonis 6).

Rabivere looduslal I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on huumustoitelised järved ja järvikud (3160), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), lood (alvarid - *6280), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soolehtmetsad (*9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0). II lisas nimetatud liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on eesti soojumikas (*Saussurea alpina ssp. esthonica*).

II kategooria kaitsealuse liigi soojumikas (*Saussurea alpina ssp. esthonica*) kasvukohad jäävad teadaolevalt üle 1 km kaugusele DP alast.

Joonis 6. Rabivere loodusala paiknemine DP ala suhtes ning alal kaitstavad Natura elupaigad (EELIS andmed seisuga 20.10.2022. a).

Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu ja paiknemist, siis on välistatud, et kavandatav tegevus mõjutaks Rabivere loodusala kaitse-eesmärke (elupaikade seisundit ja kaitstava taimeliigi kasvukohta) **ebasoodsalt**. Planeeringuala ja loodusala vahelisele alale on kavandamisel raudtee, mis põhimõtteliselt eraldab täielikult planeeringuala loodusalast ja.

Väljastatud on ebasoodne mõju Natura ala terviklikkusele. Seepärast KSH eelhindangu käigus Natura eelhindamist ei teostata.

4.2 Mõju bioloogilisele mitmekesisusele, kaitstavatele liikidele ja loodusobjektidele

Detailplaneeringu elluviimine ei avalda mõju kaitstavatele loodusobjektidele, sest neid ei paikne planeeritava alal ega selle vahetus läheduses. Lähimaks kaitsealuseks objektiks on Rabivere maastikukaitseala, mida jääb kavandatavast puhkekülalt eraldama Rail Balticu trass.

Ehitiste ja rajatiste püstitamisel eemaldatakse ehitusaladelt taimestik ja pinnas. Olemasolevate andmete alusel ei esine alal ökoloogiliselt kõrge väärtusega kooslusi. Tegevusega ei avaldata seega ebasoodsat mõju bioloogilisele mitmekesisusele.

Detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses puuduvad kaitsealused taimeliigid ja vääriselupaigad, mistõttu mõju neile puudub.

Kavandatava tegevuse alal ega selle lähialal ei ole registreeritud kaitsealuste linnu- ega loomaliikide esinemist. Eeldatavalt ei ole puhkeküla oma olemuselt linnustikule ja loomastikule otsest ebasoodsat mõju avaldav objekt.

Imetajate, kahepaiksete, roomajate ning putukate esinemise kohta planeeritava alal info puudub. Arvestades, et tegu on juba hoonestatud alaga, siis olulised elu- ja toitumispaigad, mille kadumine mõjutaks populatsioonide arvukust, puuduvad.

Kavandatava tegevuse elluviimisel ei ole oodata olulist ebasoodsat mõju bioloogilisele mitmekesisusele, kaitstavatele liikidele ja loodusobjektidele.

4.3 Mõju rohevõrgustikule

Roheline võrgustik on eri tüüpi ökosüsteemide ja maastike säilimist tagav ning asustuse ja majandustegevuse mõjusid tasakaalustav looduslikke ja poollooduslikke kooslusi hõlmav süsteem, mis koosneb tugialadest ja neid ühendavatest rohekoridoridest. Tugialad on enamasti loodus- või keskkonnakaitseliselt väärtustatud alad (kaitsealad, hoiualad, VEP-id, loodusdirektiivi elupaigad jne) või kõrge elurikkuse või olulisi ökosüsteemiteenuseid pakkuvad alad. Neid ühendavad (rohe)koridorid, mille eesmärk on tagada rohevõrgustiku sidusus, kaasa aidata tugialade kõrge elurikkuse säilimisele, vähendada elupaikade hävimise ja killustumise mõju elustikule ning pakkuda olulisi ökosüsteemiteenuseid. Koridorid on tugialadega võrreldes vähem massiivsed ja kompaktsed ning ajas kiiremini muutuvad või muudetavad.

Planeeritav ala ei jää kehtiva Rapla maakonnaplaneeringu⁷ ega ka kehtiva Rapla valla üldplaneeringu kohasele rohevõrgustiku alale.

Antud detailplaneering ei avalda mõju rohevõrgustikule.

⁷ https://maakonnaplaneering.ee/wp-content/uploads/2021/10/6_Rohevork.pdf

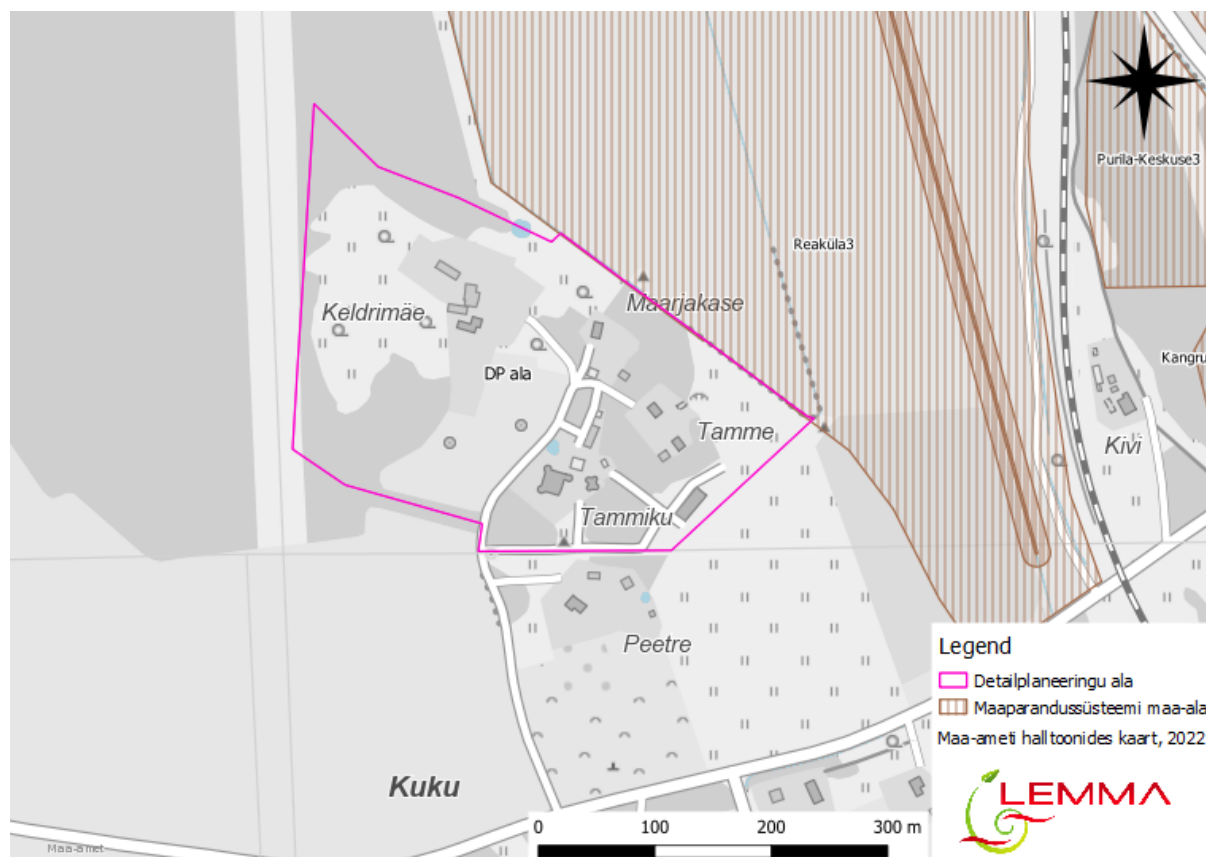
4.4 Vee ja pinnase saastatus

Alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning toimunud keskkonnaohtlikku tegevust, mille tõttu võiks eeldada pinnase- või põhjavee reostust, mis seaks piirangud kavandatavale tegevusele.

Planeeringu elluviimine eeldab veevarustuse ja kanalisatsiooni lahendamist. Arvestades planeeringuala paiknemist, siis on eeldatavalt vajalik lokaalse veevarustuse ja reoveekäitluslahenduse kasutamine. Lokaalsete lahenduste puhul tuleb tagada nende vastavus keskkonnakaitse nõuetele.

Kuna detailplaneeringu eskiisi staadiumis ei ole teada, kas planeeringuga kavandatakse lokaalset veevõttu või mitte ja kui suures mahus, siis toome siinkohal välja, et veeseaduse § 187 p 2 kohaselt on veeloa kohustus, kui võetakse põhjavett rohkem kui 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas.

DP ala külgnneb kirde suunas maaparandussüsteemi alaga Reaküla3 (vid 4109740020010001) (Joonis 7). Kavandatava tegevuse käigus ei mõjutata olemasolevat maaparandussüsteemi eesvoolu ega selle toimimist.

Joonis 7. DP ala külgnemine maaparandussüsteemi maa-alaga.

Kuivõrd kavandatav tegevus paikneb osaliselt nõrgalt kaitstud ja osaliselt kaitsmata põhjaveega alal, siis tuleb jälgida, et tegevuse realiseerimine ja selle käitamine ei tooks kaasa kõrgendatud põhjavee reostusohu. Heitvee immutamisel või suublasse juhtimisel tuleb järgida keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ nõudeid.

Nõuetekohase reovee käitlemise ja veevarustuse rajamisel ei ole oodata kavandatava tegevusega kaasnevalt mõju pinna- ja põhjavee kvaliteedile.

4.5 Jäätmete

Ehitustegevusega kaasneb ehitusjätmete teke. Antud tegevuse puhul pole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust. Ehitusjätmete valdaja peab rakendama kõiki tehnoloogilisi võimalusi ehitusjätmete liigiti kogumiseks tekkekohas, korraldama oma jäätmete taaskasutamise või andma jäätmed käitlemiseks üle vastavat keskkonnaluba omavale isikule ning rakendama kõiki võimalusi ehitusjätmete taaskasutamiseks. Jäätmete käitlemise (sh kogumise) korraldamisel lähtutakse jäätmeseadusest ja kehtivast omavalitsuse jäätmehoolduseeskirja nõuetest.

Samuti kaasneb jäätmete teke kasutusperioodil (puhkeküla töötamisel), kuid **kasutusperioodil ei ole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks põhjustada olulist keskkonnamõju.**

4.6 Müra ja vibratsioon

Ehitustegevuse perioodil võib esineda kõrgendatud ehitusmüra ja vibratsiooni tasemeid, kuid see mõju on lühiajaline. Ehitusaegse mürahäiringu vähendamiseks tuleb vältida öiseid ehitustöid (v.a hoonesisesed ehitustööd, mis ei põhjusta müraemissiooni välisterritooriumile). Ehitustegevuse ajal tuleb hoida müra normtaseme piirides, seega tuleb rakendada müra vähendamise meetmeid nagu näiteks välja lülitada masinad, mida hetkel ei kasutata, kõik masinad ja seadmed hoida heas korras ning vajadusel varustada summutiga.

Puhkeküla igapäevase töötamisega ei ole oodata olulist mürahäiringut ning oluliselt suuremat liikluskasvu piirkonnas.

Puhkeküla rajamisega ei kaasne olulist müra ega vibratsiooni teket.

4.7 Valgus, soojus, õhusaaste ja kiirgus

Ehitustööde käigus toimub ehitusobjekti valgustamine. Valgustusest tulenev keskkonnamõju (nii positiivne kui negatiivne) on ebaoluline.

Ehitusaegse tolmu teket tuleb minimaliseerida. Puistematerjalide ladustamisel ning kuivades tingimustes kaevetöid tehes tuleb vajadusel tolmu teket vältida niisutamise abil. Tolmuemissioone ehitustöödel on võimalik vältida ka materjali langemiskõrguse vähendamise abil, ehitusmaterjalide katmisega veol ja ladustamisel, ehitusplatsil teede ja seadmete perioodilise puhastamisega ning kui ehitusmaterjalide laadimist ei teostata tugeva tuulega.

Tolm tekib põhiliselt kruuskattega teedel ja kuival ajal. Planeeringualaga piirnevad riigiteed on tolmuveo kattega. Planeeringualale viiv Keldrimäe tee (tee nr 6690687) on kruuskattega tee.

Välisõhu saastet, soojust, kiirgust või lõhnahäiringut ei ole ette näha.

Puhkeküla kasutamisega ei ole oodata olulist lokaalset õhusaastet ega valgusreostust. Puhkeküla territoorium valgustatakse, kuid valgustuse korrektsel projekteerimisel ja rajamisel ei ole oodata olulise valgusreostuse teket.

Kavandatava tegevusega ei kaasne kiirgusohtu.

Eelnevast tulenevalt ei ole kavandatava tegevusega kaasnevaid olulisi ebasoodsaid mõjusid.

4.8 Tegevusega kaasnevate avariolukordade esinemise võimalikkus

Alale ei ole kavandatud keskkonnaohtlikke rajatisi ega tegevusi. Puhkeküla ehitamisel tuleb järgida tavapäraseid töökorralduslikke meetmeid ja head ehitustava vältimaks ehitusaegseid avariolukordi. Kuna tegu on osaliselt nõrgalt kaitstud ja osaliselt kaitsmata põhjaveega alaga, siis tuleb kõrgendatud tähelepanu pöörata ehitusseadmete ja masinate töökorras olekule ning võimalikule kütuse/õli lekete vältimisele.

Planeeringualal tuleb lahendada tuletõrje veevarustus. Planeeringu koostamisel tuleb teha koostööd Päästametiga.

Eelnevast tulenevalt ei kaasne kavandava tegevusega eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga avariolukordasid.

4.9 Mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale

Detailplaneeringu maa-ala on käesoleval hetkel kasutuses 34% ulatuses metsamaana, 30% ulatuses loodusliku rohumana, 16% ulatuses õuemaana, 11% ulatuses haritava maana ja 7% ulatuses muu maana. Tegu ei ole maakonnaplaneeringu alusel väärtusliku põllumajandusmaaga. Seega ei ole oodata, et ala kasutuse muutus puhkekülana vähendaks oluliselt teisi sotsiaalmajanduslikult olulisi kasutusviise. Positiivse mõjuna saab välja tuua inimese sotsiaalsed vajadused – puhkekülas olev seikluspark, liikluslinn, minigolfi ala ja piknikuala on hea viis sotsiaalsete vajaduste rahuldamiseks. Loodavad puhkamisvõimalused loovad kindlasti ka kõrgemad kinnisvaraväärtused piirkonda.

Lähtuvalt eeltoodust ei kaasne kavandatava tegevusega eeldatavalt olulist keskkonnamõju inimese tervisele ning sotsiaalsele vajadusele ja varale.

4.10 Mõju kultuuriväärtustele

Kultuurimälestiste riikliku registri⁸ järgi detailplaneeringualal ja selle naabruses kultuurimälestised puuduvad, **seega ebasoodsat mõju kultuuripärandile detailplaneeringu elluviimisel ei avaldata.**

4.11 Mõju kliimamuutustele ja kliimamuutustega kohanemine

Kaasaegsed hooned kasutavad vähem elektrienergiat ja sellega väheneb elektrienergia tootmise vajadus, mis läbi paiskub energia tootmisest õhku vähem heitgaase ja kasvuhoonegaase. Seetõttu on vanemate hoonete asemel tänapäevaste hoonete kasutuselevõtu mõju õhukvaliteedile ning kliimale positiivne. Puhkeküla rajamise mõju kasutusaegsele energiatõhususele on seega positiivne.

Suure parkla ja piirkonda jäävate hoonete (suured katusepinnad) kavandamine võib muuta ala mikrokliimaatilisi tingimusi. Seoses kuumalainete sagenemisega on uuritud kuumalainete

⁸ <https://register.muinasa.ee>

võimendumist eeskätt linnades, aga ka tiheasustusaladel. Tegemist on soojussaare⁹ efektiga, kus suured tumedad pinnad (asfaltteed, asfaltkattega parklad, bituumenkatused) neelavad suurema osa päikesekiirgusest, mis omakorda tõstavad selle maa-ala õhutemperatuuri ümbritsevast piirkonnast kõrgemaks. Soojussaarte olemasolu on seni uuritud vaid suuremates Eesti linnades (Tallinn, Tartu, Pärnu, Kohtla-Järve, Narva, Viljandi, Rakvere). Uuritud aladel soojussaartena välja joonistunud piirkondadega¹⁰ saab paralleelsele tõmmata ka uute planeeringualade kavandamisel. Metsaalad ja veekogud aitavad näiteks ümbritsevate alade temperatuurikõikumisi vähendada, seega kõrghaljastuse planeerimine aitab kuumalainete korral tekkivaid kiirgustemperatuure madalamana hoida. Detailplaneeringu koostamisel tuleb tähelepanu pöörata soojussaare efekti vähendamisele. Vältida tuleb suurte kõvakatteliste pindade kavandamist – parkimisala tuleb liigendada haljastusega. Katusepindadel tuleb eelistada funktsionaalseid katusepindu (päikesepaneelid, haljaskatused vms).

Olulist ebasoodsat mõju kavandatava tegevusega kaasnevalt kliimamuutustele oodata ei ole.

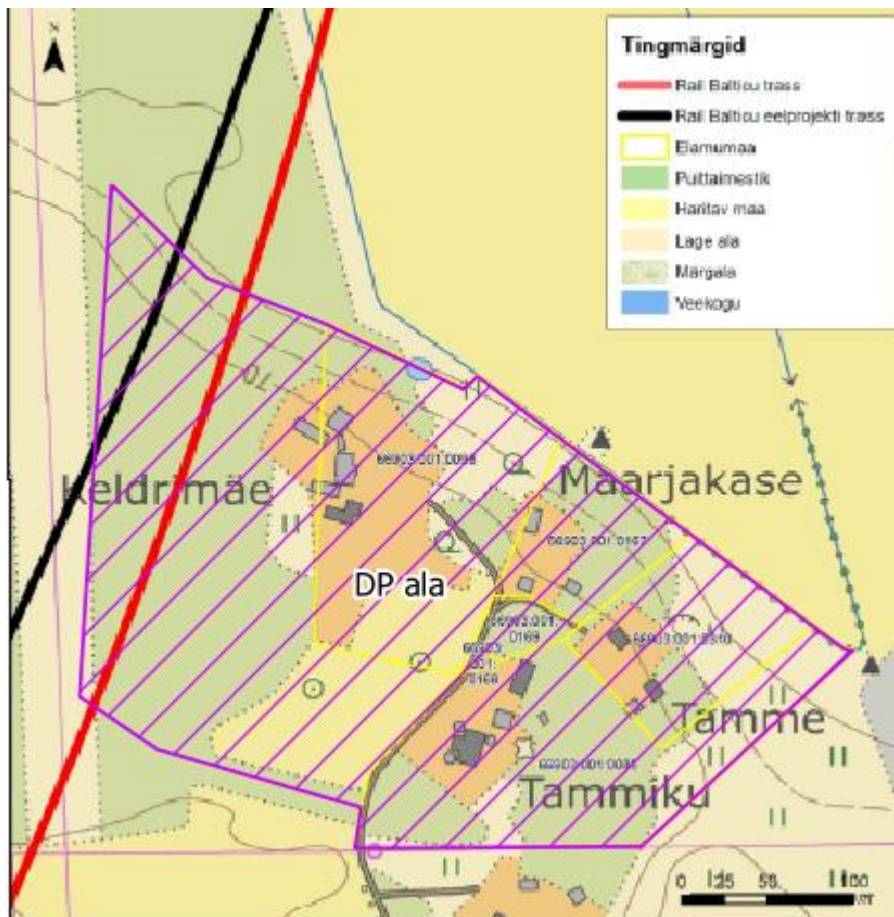
4.12 Kavandatava Rail Balticu raudteetrassist tulenev mõju kavandatavale tegevusele

Planeeritav ala kattub osaliselt maakonnaplaneeringuga kavandatud Rail Balticu trassikoridoriga. Käesoleval ajal on käimas Rail Balticu trassi projekteerimine ja antud trassilõigule on koostamisel ka keskkonnamõju hindamine (KMH). KMH on käesoleva eelhindangu koostamise ajal aruande eelnõu staadiumis.

KMH aruande eelnõu kohaselt kattub DP ala kinnistu Keldrimäe (kü 66903:001:0087) lääne suunas projekteeritud Rail Balticu trassiga (Joonis 8). **Puhkeküla rajatiste kavandamine Rail Balticu trassialale ei ole võimalik. Kuni planeeringu elluviimiseni saab trassikoridori jäävaid maaüksusi edasi kasutada nende senise sihtotstarbe järgi, senist maakasutust planeering koheselt ei kitsenda.** Arvestada tuleb raudtee rajamisega kuni raudtee ehitustegevuse alguseni, seda ka maa ostmisel-müümisel või rentimisel. Rail Baltic maakonnaplaneeringuga määratud trassikoridoris sätestatud maakasutustingimused kehtivad kuni raudtee valmimiseni. Peale kavandatud raudtee kasutusloa väljastamist tulenevad kitsendused raudteest ja selle kaitsevööndist.

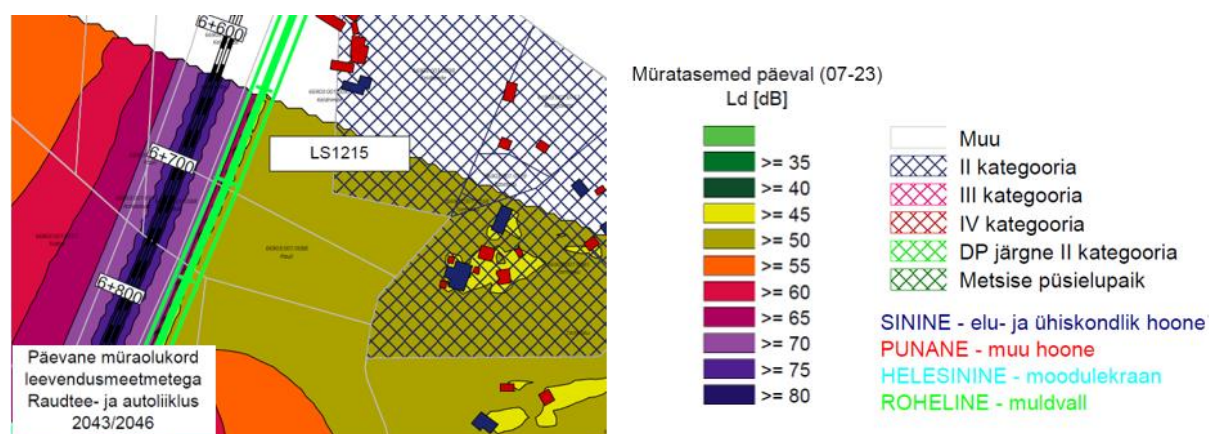
⁹ Soojussaar on ümbritsevast maapiirkonnast märkimisväärselt soojem ala.

¹⁰ <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/soojussaared>

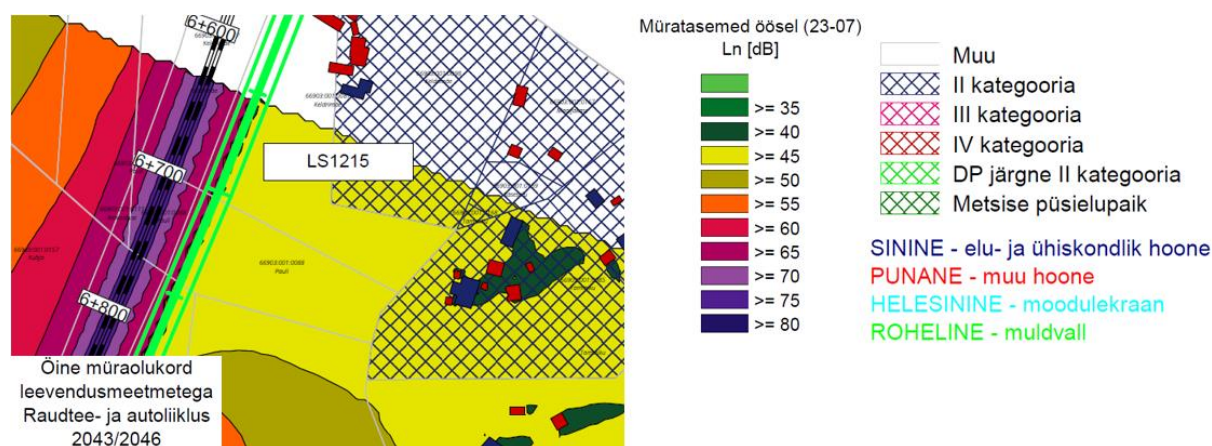

Ehitusprojekti KMH Joonis 8. Väljavõte RB KMH aruande eelnõust (joonis 79 lk 336) koos planeeritava ala paiknemisega.

KMH aruande eelnõu kohaselt on antud raudtee lõigule kavandamisel müratõkkena muldvall. Müratõkkevalli rajamine vähendab raudtee müra väga oluliselt. KMH aruande osaks oleva mürahinnangu mürakaartides (Joonis 9 ja Joonis 10) nähtuvalt ulatub raudtee- ja liikluse müra päevasel ajal DP alal tasemeni 50 dB ja öisel ajal tasemeni 45 dB muldvalli olemasolul. Müratõkkevalli taha on seega võimalik puhkeküla kavandada.

Joonis 9. Väljavõte RB KMH aruande eelnõu lisast „keskkonnamüra hinnang“ mürakaardist 1-1 1 (lk 27)¹¹.

Joonis 10. Väljavõte RB KMH aruande eelnõu lisast „keskkonnamüra hinnang“ mürakaardist 1-1 2 (lk 28)¹¹.

4.13 Tegevusega kaasnev kumulatiivne ja piiriülene mõju

Lähipiirkonnas on teada ainult üks arendus – detailplaneeringu alaga põhja suunas külgnev Kople 3 (PlanID 2357) detailplaneering, mis on käesoleval hetkel menetluses (juba aastast 2006). Detailplaneeringu materjalid ei ole avalikult kättesaadavad ning kuna detailplaneeringu koostamine tundub olevat realselt seiskunud, siis ei ole oodata ka oluliste koosmõjude esinemist.

¹¹ Kajaja Acoustics OÜ, 2022. Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi–Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamine. Keskkonnamüra hinnang.

5 Järeldused

KSH eelhindangu koostaja ei pea keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamist detailplaneeringule vajalikuks järgnevatel põhjustel:

- 1) kavandatav tegevus ei põhjusta olulist looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist;
- 2) planeeringualal puuduvad kõrge väärtusega kooslused ja elupaigad. Kaitsealuseid liike ei esine;
- 3) detailplaneering ei avalda olulist ebasoodsat mõju rohevõrgustikule, tegu ei ole rohevõrgustiku alaga;
- 4) planeeringu realiseerimisega ei saa eeldada tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustumist;
- 5) planeeringuga hõlmatud ala lähipiirkonnas ei paikne kaitstavaid loodusobjekte, maastikuliselt ja ökoloogiliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, seega kavandatav tegevus neid ebasoodsalt ei mõjuta;
- 6) planeeringuga ei kaasne ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku aladele. Kavandatud tegevusega ei ole oodata mõju Natura ala kaitse-eesmärkidele ega terviklikkusele ning Natura hindamise läbiviimine ei ole seega vajalik;
- 7) kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara.
- 8) Tegevusega ei kaasne õhusaaste suurenemist ning ülenormatiivsete saastetasemete esinemist. Liikluskoormuse perioodilisest kasvust puhkeküla kasutamisest tulenev liiklusrõhk jääb eeldatavalt müratase normtasemete piiresse;
- 9) kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse, valgusreostuse ega inimese lõhnataju ületava ebameeldiva lõhnahäiringu teket;
- 10) alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mistõttu ei ole eeldada olulist pinnase või vee reostust, mis seaks piiranguid kavandatavale majandustegevusele;
- 11) lähtudes ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei ole ette näha detailplaneeringu esialgse eskiisiga kavandatud mahus puhkeküla rajamisel antud asukohas olulist ebasoodsat keskkonnamõju;
- 12) puuduvad muud olulised asjaolud, mis planeeringu koostamisel tingiks KSH algatamise vajadust.

KSH eelhindangu koostaja näeb siiski, et tegevusel võib olla mõningane ebasoodne mõju. Meetmed võimaliku ebasoodsa mõju vähendamiseks oleksid järgmised:

- DP koostamisel tuleb arvestada kehtiva Rail Balticu maakonnaplaneeringuga. Raudtee trassikoridori ulatuses ei ole võimalik kavandada maakasutuse muutust kuni raudtee ehitamiseni.
- Antud Rail Balticu lõigule on olemasoleva info alusel kavandamisel müratasevõrgustiku tõkestav muldvall. Puhkeküla arendamisel tuleb arvestada, et hoolimata müüra tõkestavast vallist võib raudtee siiski tekitada teatavat müratasevõrgustiku. Soovitav on puhkeküla majutushooned kavandada raudteest võimalikult eemale ning

ehituslikult arvestada kõrgema müraisolatsiooniga ehituslahenduste kasutamise vajadust.

- Vältida taimestiku eemaldamist sisaldavaid pinnasetöid lindude pesitsusperioodil 15. märtsist kuni 30. juunini. Meede välistab alal pesitsevate lindude pesitsushäiringu põhjustamist ja linnupoegade hukkumist.

Kasutatud materjalid

Allikmaterjalid:

Kajaja Acoustics OÜ, 2022. Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi–Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamine. Keskkonnamüra hinnang.

Optimal Projekt OÜ. 2022. Pauli, Keldrimäe, Maarjakase, Tamme, Tammiku ja Kasesalu kinnistute detailplaneering. Seletuskiri ja põhijoonis.

Rapla maakonnaplaneering 2030+. Kättesaadav: <https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud/raplamaa/>

Rapla valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2022-2034. Kättesaadav: <https://rapla.ee/documents/17843026/20470488/Lisa+12-Rapla+valla+%C3%9CVK+arendamise+kava+2022-2034.pdf/e3404981-75e1-4893-af98-425556e2309d?version=1.0&inheritRedirect=true>

Rapla valla üldplaneering. Kehtestatud Rapla Vallavolikogu 01.03.2011. a otsusega nr 6. Kättesaadav: <https://rapla.ee/yp>

Hetkel koostatav Rapla valla üldplaneeringu materjalid. Kättesaadav: <https://hendrikson.ee/maps/Kehtna-Rapla/>

Seadused, määrused:

Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded (Vastu võetud 16.08.2017 nr 31). Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/118082017003>

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (RT I 2005, 15, 87). Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/103012022010?leiaKehtiv>

Planeerimisseadus (RT I, 26.02.2015, 3). Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/129062022009?leiaKehtiv>

Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu (RT I 2005, 46, 383). Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/122092020003?leiaKehtiv>

Andmebaasid:

EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuur

EELIS Veka: <https://veka.keskkonnainfo.ee/veka.aspx?page=vekavek>

Kultuurimälestiste riiklik register: <https://register.muinas.ee/>

Maa-ameti ETAK andmed: <https://geoportaal.maaamet.ee/est/Ruumiandmed/Eesti-topograafia-andmekogu/Laadi-ETAK-andmed-alla-p609.html>

Maa-ameti geoportaal: <http://geoportaal.maaamet.ee>

TTJA avalik dokumendiregister: <https://jvis.ttja.ee/modules/dokumendiregister/>